

Redacţia
Str. Prundului 39-41

Administraţia
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârşitul acestui an
10 coroane.
Exemplarul 20 fileri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Organul Sfatului naţional român din Țara Bârsei

Politica săsească.

În vremile de prefaceri, pe cari le trăim, vecinii Saşi, cu zăpăceala şi totala lor desorientare, ne prezintă un tablou, care inspiră milă şi disgust.

Deslipiţi de marele trunchiu german, împrăştiaţi şi resfirăţi printre noi, în urma sistemelor ramolite fiind în descoperire, ei n-au putut avea nici odată iluzia, că ar putea forma un stat naţional; n-au avut deci scopuri îndepărtate, n-au avut un ideal, ale cărui raze să le fie busola sigură în vitregia vremilor. În astfel de împrejurări era fatal, ca politica lor să ia un caracter provincial, să se orienteze după schimbările trebuinţe ale ţinutului şi ale zilei, să devie fără colorit, dublă şi echivocă.

Potrivit politicii li s'a format şi caracterul: un esagerat simţ de precauţiune, circumspecţie, şi solidaritate — eterna solidaritate a speciilor în pericoll! — dar lipsiţi cu desăvârşire de orice avânt, de orice elasticitate fizică şi spirituală.

În lupta pentru existenţă ei s'au ferit de luptă şi suferinţă, care consacră triumful idealului şi, au fost slugile supuse a tuturor puterincilor zilei. În loc de a-i revendica drepturile, ei şi-le-au cerpit în totdeauna prin josnice compromise, încheiate în întineric. Toate rezonanţele cu care se conduce o gospodărie ei le-au introdus şi în politică. *Di forga* l-a caracterizat aşă de bine, când a zis „*Sasul e un bun gospodar, dar slab politician*”.

N'au iubit însă pe nimeni, căci conştiinţa nepuiniţii a fost un izvor de invidie şi de ură faţă de cei, ce se ridicau.

Viforul mondial, care a scos la suprafaţă icăna suferinţei a ficăru-lui neam, cu toate razele ei strălucitoare şi cu tot glodul ei de tină, a adus un complet fiasco politicii de oportunism a Saşilor. Azi, când fiecare naţie îşi mărturisează întreg crezul său politic, când fiecare se pronunţă pentru oarecare ideal, Saşii n'au nimic de zis, sau, la cel mai bun caz, repetă gângăvind, ceace au spus alţii.

Îi vedem alergând zăpăciţi şi confuzi, căci reţeta veche a politicii e doi bani în trei pungii, nu se mai potriveşte.

Dar păcatele vechi se răzbum; directiva lor politică variază şi acum

după ţinut şi după situaţia momentană. Dacă *Di Brandsch* ne face nouă Românilor ochi dulci, în schimb *Di Neugeboren* — satelitul vesnic rădăcior — e în călcăiul *Di-lui Jászai* (Câţi stăpâni ai avut până acuma *Die Neugeboren*?) Dacă Saşii din Braşov au intrat în „*Consiliul naţional maghiar*,” cei dela Feldioara cântă dimpreună cu noi „*Astăzi fraţilor Români*.”

Sub raport de timp, dublicata ea săsească e şi mai evidentă, ba de-a dreptul caraghioasă. Saşii din Braşov la 1 Nov. au intrat în „*Consiliul naţional maghiar*” apoi văzând, că au sfectit-o, la 10 Nov. au declarat, că vor discuta numai chestii

uni de alimentaţie şi ordine publică, iar la 15 Nov. au declarat — imitându-ne pe noi — că nu vor răspunde la chemarea sub drapel a lui Bartha.

Astăzi ei nu sunt nici cu noi, nici cu Ungurii, dar nici singurii într'adevăr numai o genialitate ar fi în stare să definească raportul politice dintre ei şi celelalte neamuri.

În acest război înfricoşat, aşă se vede, fiecare naţie şi-a ajuns ţinta şi dorinţa.

Ungurii îşi vor avea statul unitar şi naţional — între *Dundre* şi *Tisa*, iar Saşilor li s'a împlinit dorinţa de-a fi izolaţi, căci astăzi toată lumea îi ignorează cu desăvârşite.

I. Cristea.

LA ALBA-IULIA!

Fraji Români! Veniţi la Marea Adunare Naţională să ne afirmăm cu tărie drepturile noastre sfinte!

VIN DOROBANŢII!

La Tohamul vechi.

Luni la 12/25 pe când se ţinea Adunarea populară la Tohamul vechi pentru alegerea delegaţilor la Marea Adunare de *Alba-Iulia*, a sosit pe neaşteptate un maior român şi un locotenent francez: dragi prevestitori ai apropierii fraţilor noştri.

Ei au fost primiţi într-o spontană isbucnire de bucurie din partea mulţimei adunate; s'au cântat cântări naţionale şi s'a fînecis o mândră horă românească.

Csikszereda 27 Nov.

Ni se comunică prin telefon, că armata română, cu muzică militară a intrat în Csikszereda. Populaţia e liniştită, incidente nu s'au întâmplat. Ofiţerii şi soldaţii sunt încadrări în case private. Toate oficiile, administraţiile, şcolaele etc. funcţionează în ordine. Plăteşte toate în preţul maximal.

Înaintează spre Szepsiszentgyörgy.

Dela Dorma Vatra. Românii înaintează pe valea Bistriţei şi trecând peste Bârgăul de sus se apropie de Bistriţa.

O altă coloană română înaintează dela Orşova spre nord.

Prima solie din Țara românească a sosit la Blaj Sămbătă la ora unu d. a.

Locotenentul-pilot Nicolescu din armata română şi căpitanul Precup, originar din Transilvania, au sosit cu aeroplanul, împrăştiind Apelul pentru Blaj. Dânsii au plecat dela Băcău şi au parcurs drumul până la Blaj în 2 ore.

Lumea a alergat din toate părţile aclamând aeroplanul, cu culori româneşti.

După câteva virajuri peste oraş, aeroplanul a aterizat pe Câmpul Libertăţii.

Toată lumea a grăbit într'acolo, prin ghiţă, zăpadă şi tină, ca să strângă mâna fraţilor ce ne-au adus solia mântuirii.

Ei ne-au spus, că Armata Română a trecut Carpaţii — prin zăpadă de peste doi metri — şi că vin, să ne îmbrăţişeze cu dragoste de fraţi şi să anunţe şi locuitorilor străini de pe aceste plături româneşti, că vin în numele păcii şi a libertăţii tuturor neamurilor.

DI. G. Precup și Dr. V. Macaveiu i-au salutată, de binevenire.

Visul lui Vlaicu și al milioaneilor de Români s'a împlinit.

El a fost solia cea dintâi, simbolul: „visul nîmplinit,” de care poartă peștele.

Solia de azi e realitatea, biruința principului național peste toate obstacolele de până acum.

Trăiască vestitorii acestei biruințe! **Trăiască România Mare!**

Din-spre Bucovina.

Reghinul-săseșe, 25 Nov.

Armatele române din Bucovina sub conducerea generalului Iliescu au trecut Carpații pe la Cărlibabă și strămoșoara Rotunda. Avantardele au intrat în Rodna nouă și veche, Bârsa, Sighetul-Marmației, Bistrița și Năsăud. Intre Dobrișin și Sighetul Marmației s'a întrerupt comunicația trenului.

Mobilizarea armatei române.

lași 24 Nov.

În România au fost chemate sub drapel toate clasele începând dela 1884.

Solia d-lui Iorga.

Marele învățat și ilustrul coetător al neamului nostru, d. Nicolae Iorga trimite redacției *Românul* următorul manuscris:

Intre alle nerăbdătoare gânduri bune, care sboră astăzi spre voi, primiți și rostirea acestui gând al unui, care s'a apropiat de voi, cercetând de mult, - smerit, urmele trecutului, fără a-ș putea face închipuirea că viitorul va prelungi așa de repede până la deplina eliberare acest drum de lacrimi și de sânge.

Odată ne-am înfrățit în aceleași

dureri, pe care înaintașii noștri au știut să le birue; soartea voastră astăzi ca, dupăce jertfa cea mai devotată a noastră, celor dr' aici, a rămas zadarnică, aceeași Dreptate să încunună în aceeași clipă silințele noastre cu silințele voastre, îmbrățișând în aceeași răsplătire întreg neamul românesc.

lași, 6 Noembrie 1918.

N. Iorga.

Oficiale.

Ordin de zi Nr. IV.

1. În legătură cu comunicatul nostru oficial apărut în „Glasul Ardealului” Nr. 12 din 11/24 c. Comandamentul Militar român din Brașov denumește de comandanți de secție pe următorii ofițeri:

Pentru secția I. Brașov: Căpit. Bujor Voina.

Pentru secția II. Braș: sublocot. Emil Popovici.

Pentru secția III. Zărnești: Locot. George Bucșa.

Pentru secția IV. Codlea: sergent. George Stoian.

Pentru secția V. Feldioara: sublocot. George Bida.

Pentru secția VI. Hâghig: Locot. Octavian Fulea.

Pentru secția VII. Aita mare: provizorie: locot. Octavian Fulea.

Pentru secția VIII. Preșmer: Stegar Traian Ludo.

Pentru secția IX. Satulung: Stegar George Dragoș.

Comandanții de secții au să inspecteze cel puțin odată pe săptămână, ardelele aparținătoare cercului lor și despre cele văzute să raporteze Comandei Mil. rom. Brașov.

2. Pentru susținerea legăturii cu Comandamentul militar rom. din Brașov, fiecare gardă națională română are să înă

în permanență câte o ordonanță la stațiunea telefonului din respectiva comună.

3. Trupelor germane, prin armistițiul încheiat atât cu România, cât și cu guvernul ungar, li-s'a asigurat, în drumul lor spre casă, liberă trecere pe lângă menținerea armamentului. Sunt de evitat prin urmare orice încercări de desarmare a acestor trupe, care încercări ar putea avea urmări regretabile atât pentru gardele noastre, cât și pentru respectivele comune.

Brașov în 27 Nov. n. 1918.
Muntean căp. Aurel Cioclea
adjut. comandant.

Cronica internă.

Manifestul guvernului maghiar.

Guvernul maghiar a adresat un manifest către popoarele nemaghiare din Ungaria, în care le îndeamnă să nu se desfacă de Unguri și să nu se aliească la țările mame.

Manifestul e scris într-un stil frumos, popular și guvernul promite muncitorilor plăți bune, țărânilor pământ, tuturor locuitorilor dreptate socială, școală și administrație în limba, pe care o voinște respectivul sat sau cerc.

Reproducem din manifest următoarele rânduri: „Nci vă zicem, că înainte de ce v-ați desface de patria veche, înainte de să vă răsturna totul, ce este deja — încercați să trăiți și să munciți în bună înțelegere cu guvernul popular. Dacă v-ați convinge, că nu ne împlăim promisiunile, atunci tot v-ar rest rămasoa vreme să vă despărțiți: noi nu vrem să aplicăm față de voi nici-o siluire”.

Si mai jos manifestul continuă: „Dar dacă țara se rupe în bucăți, atunci locuitorii de munte nu vor avea grâu, pe câmpie vor sta fabricile din lipsă de cărbuni, unde este lemn, nu va fi țarină,

Doi ani în temniță.

Toamna anului 1916. Eram într-un centru ungureș, când sosi știrea despre căderea Bucureștilor. Comenzii, elevii unui institut, toți streini — maghiari și șvabi — făcuseră pregătiri zgomotoase pentru o serbare spontană a marelui eveniment. Eu — ajuns, forțat de împrejurări, între ei — căutam să intru sub pământ de această serbare. Nu eră modru și cale. Serbarea eră să se înă în decursul amiezii, scurt-cu o vorbire și două-trei cântări. În ultimul moment șeful elevilor primi o telegramă, frațele lui căzuse pe câmpul de luptă. Un trăsnet din senin, serbarea căzră fără observare.

După retragerea Românilor la câteva luni, se dete voie pentru reintrocarea în Brașov. Dealungul drumului numai vorbă ungurească și nemțească. Intre Teiuș și Blaj — acest ținut modest, dar cu stăt mai îndărjit în Românismul său — spre marea mea mirare au vorbă țare, nelofricată românească. Un cocestărc năvălos de Armean se răsă cu toată furia sufletului său de renegat la țărancă, cari — spre uimirea a câtorva în-

Roata dela Bălgărad.*)

de V. M.

De jale-l povestea! S'a dus la împăratul C'asa i-a fost gândul și așa i-a spus satul

Și a zis ei pe acolo mai mult pe apucate La mulți ani cu bine Mărite împărate!

Sunt Horia iobagul și vin cu o jale Și aduc un ponosul Mărilor Sale,

Voi spune tot răul, că răul e mare De n'oi spune bine, să fil cu lertare.

La nci în Ardeal sunt multe păcate Sunt multe nevoi și puține bucate,

Românii iobag și iobagul e căne Cu atâtea necazuri și drepturi puține;

Copii pe drumuri ne 'ngheșă în plâns Căel focul în vatră de mult ni s'a stina

Și atuncia vin Domnii și ce le dă'n gând Așa ca din glumă ne 'npucea răzând.

*) Reproducem această poezie, pentru care autorul ei a suferit un an și două luni temniță în Văcă.

Eu nu știu, e legea așa ori ne soartea Căci nouă blăstămul ni-e viața și moartea!

Și a zis împăratul: Ști ce măi frate, Un căne că-l căne de-l sta a'l tot bato

Și zius și noaptea și făr'ai da până Te mușcă și fuge c'atâta 'i rămâne,

Când cupa răbdării de lacrimi e plină, Nebunul ce răbdă e singur de vină.

S'a întors iarăș Horia și a spus la tot satul Ce vorbe a zis cătră el împăratul,

A zis și pe urmă porniți-sa focul Pe urma lui praf și cenuș'a fost locul,

Porniți-sa mulțimea de pe atunci aprinsă De ura de veacuri, de foame împinsă.

Dar iață la Bălgărad că strănu-sa gloata Ș'a mijlocul ei sta Horia și roata.

Că ce-a mai fost nu știu atâta știu eu, Că roata tot roată s'a 'nvărtă mereu...

iar unde-l țarină nu vdr fi păduri. Năca zuri și lipse pretulindeni*.

Din parte-ne numai o corecțiune vrem să facem: Dl Károlyi, care înscălește manifestul, afirmă, că guvernul actual totdeauna a fost prieten poporului. Cine cunoaște trecutul politic al D-lui Károlyi și a l-treg partidului independent, știe, că Dl Károlyi a fost tot atât de sovinit ca și Apponyi sau Tisza. Ba fiind în opoziție, simpatia opiniei publice maghiere nu odată și-a câștigat-o tocmai prin atașarea la adresa naționalităților și prin critica adusă politicii „românofile” a lui Tisza. Dacă ne-aducem bine aminte, vre-o 3—4 ani Dl Károlyi n-a făcut să-l acuze pe Tisza, că a pactat cu Românii și ar voi să vândă Ungaria.

În ce privește motivarea D-lui Károlyi peem să constatăm, că România întregită cu Ardealul și celelalte părți locuite de Români, din punctul de vedere economic constituie un stat ideal: vom avea de toate și nu vom fi avizați la nici un import; vom fi una dintre cele mai bogate țări din Europa, capabilă a trăi din sâul propriu. La noi va putea înflori și agricultura și industria, căci pământul României-Mari va avea și grâu destul și fer, cărbune, petrol lemn, gaz și alte materii brute necesare industrial.

Și de ce să încercăm a mai trăi cu Ungarii? Inșuși Dl Károlyi nu e sigur, că se vom înțelege, iar cu frații de dincolo de bună seamă ne-om înțelege mai ușor.

Faptă nobilă.

Membrii partidului național și mari proprietari de pământ D-nii *Theodor Mihail, Alexandra Valda, Aurel Vlad, Gheorghe Pop, și Alexandru Moesoni*, și-au oferit moșile lor Sfântului național român, să fie parcelate între Români.

Ce fapte noble și demne de urmat
Din ce va consta marele Slat Sudo-Slav?

Marele stat Sudo-slav în frunte cu

telectualii români — continuară cu îndărire în singurul lor galu. Cu cât mă apropiam de Brașov fostul teritoriu ocupat de Români, cu atât amuși limba românească, cu atât mai mult aveam simțul, că întru în temnița, deasupra căreia în loc de coperiș, se vedea cerul lui Dumnezeu. Și pentruca iluzia temniței să fie perfectă: soail noaptea, cu ploaie și zăpadă, imi părea că cu bagajul greu în spate, întru în-lumea robilor, în Siberia lui Dostojevski.

Niciodată nu credeam, că furia de răzbunare a conlocuitorilor de alt neam să se poată descărca într'un mod atât de nimicitor asupra tot ce eră românesc în Brașov. Fieștecare zi mătură câte un „păcătos nepatriot de Valah” de pe arena patriotismului sălbatic maghiar. Clasuri de-a rândul cutreeram străzile Brașovului — ale acestel temnițe siberiane — până ce puteam zări un Român, care trecea'n grabă din locuință — și, spre a se îngrijii de mutarea traului de rob. În prăvălii, la ofiici — numai și numai cuvinte de ocară a tot ce eră românesc.

Într-o zi cu ger de Februarie tre-

dinastia *Caragiorghievicilor* va consta din Sârbia, Nuntenegru, Bosnia, Herțegovina Dalmatja, Croația, Slavonia, Crajina, Carintia, Istria, părțile din Bănat locuite de Sârbi, eventual și din Bulgaria.

Afară de asta pretind și o bună parte din Ungaria vestică locuită de Slavi. Antana a și recunoscut marina, armata și insignile acestui mare stat slav

Unde sunt Cehii în țară.

Cehii au ocupat orașele *Vajuhely, Trencsén Nagybisk.* Căderea *Pojonului* în mâinile lor, e chestie de câteva zile. Armata maghiară e prea slabă, ca să le poată pune piedeci.

Cehii în teritoriile ocupate locuite de frații lor Ruteni — aștează, tocmai dupăcum fac și Sârbi în Băseka.

Cronica externă.

Ce va rămănea din marele imperiu al lui Wilhelm.

La cele publicate ieri, întregim următoarele:

Alăturarea Schleswigului din corpul Germaniei la Dania, e hotărâtă Afară de aceea, la miez-noapți se rupe de Prusia, Hamburg, Bremen, Lübeck, Oldenburg, și Prinland, cari în frunte cu Hamburgul vor forma o nouă republică în mâinile căreia va fi cea mai mare parte a litoralului.

De ce nu primește Elveția plenipotențații Austriei și Ungariei.

Cețim prin gazetele streine, că guvernul elvețian la nici un caz nu s'a primit plenipotențații guvernului ungar și austriac.

Cauza, e că Antana încă n'a recunoscut aceste republici, afară de aceea în Ungaria e un haos atât de mare, încât nu se știe cum se va dărâburi. Tocmai aceasta a îndemnat Antana să ocupe partea cea mai mare din țară.

ceam pe dinaintea hotelului Europa. Prisionieri români — cu fețele supte de foame și de ger — încărcau din mobiliarul, ce-l furasera Germanii (Kulturträgerii) din Internatul român.

Cum mă dureau inima, că nu le pot spune o vorbă barâm de mângâiere! Erau doară aștiați zeci de ochi asupra Românilui, care se strecură prin străzi, ca nu cumva cu o privire măcar să cadă în păcătu de fevolutătoare memorie a „nepatriotismului.” Un negustor sas-cu bun nume intr'af lui — se oprește, apostrofându-l pe unul dintre prisionierii „Da ce-i, măi, îți mai trebuie România mare?” Prisionierul îi privește scurt cu acrbă în întoarcere spatele și Sasul — care măștia că sunt Român și eu — plecă cu buzele umflate.

O Duminică după amiaz, les singur spre Stejeria la plimbare. În Brașov multă miliție germană, fiește care Mihai cu Minhăna sa. Obicelurile amoralității germane se încuibasera din greu chiar și în familiile mai bune săsești din Brașov. „Invitătorii” eră desmirdajii acului frunco-

Bieții bolșevici.

Ca să se pună zăgaz acestui curent ne-sănătos de-a nu străbate și în celelalte țări pașnice, armata franceză-engleză din Salonic sub conducerea generalului *Berthelo* a plecat spre Moseva, metropola Rusiei!

Italianii înaintează.

Italianii au ocupat orașul Innsbruck capitala Tirolului, prin ce au săiat austriecl și ultima legătură telefonică cu apusul.

Armata română înaintează spre Colomea.

Legățiunea ucrainiană din „Vienna anunță, că trupe militare române, după ce au ocupat toată Bucovina, continuă drumul în Galiția, spre Colomea sub comanda generalului Zadic. Faptul se esplică prin tendința Poloniei și Ucrainei de a câștiga contactul cu Ruthenii din nord-estul Ungariei prin Bucovina, precum și împiedecarea retragerii germane și maghiare din Ucraina.

Flota germană.

Berlin 26 Nov.

Flota germană, în urma armistițiului încheiat pe frontul Vestic, s'a predat Angliei și Franței.

„Deutschland Deutschland über alles”

Informațiuni.

Perfidia presei maghiare.

Toate folle maghiare din capitală, se întrec în lămurii de preamărire față de poporul francez. Lucru natural. Francezii sunt în Budapeste. Lipsa de „bun simț” a fost totdeauna caracteristica presei jidovite, dar ne miră totuși afirmarea, că jurnalistica ungurească a comiștit totdeauna pe față cu nobilia ginte franceză.

saxon. În modesta și — pe cât se putea — patriotica mea primblare spre Stejeria întâlnii o astfel de păreche de războiu, înălțată — după toate semnele — în înbătătoare lume a lui Amor. Treacău pe lângă ei, demoașea își păstrase totuși ațăta trevie, ca să observe față de mine: „Și acesta ar fi bun străngulat.” Iar neamțul răsă cu bobot, încântat de rafinatul „spirit” saxon.

Și năntea ferestilor mele treceau zilnic nenorocitele cete ale „trădătorilor Valah”, ajunși în lanțuri la goantele cutărului vagabund patriot. Și zilnic îngropau la prisionieri români, ajunși în sicriu de foame și de ger. Și nu știam ce era mai bine: ajuns în lanțuri, s'au închis în sicriu. Să nu mai văd fețele rănjite ale furilor cari estăzi pretind a ne fi frați. Doi ani de temniță în Brașov. Iar noi — potivi firei noastre — n'o să ne răbunăm.

Fedor.

Patru ani de-a rândul, scriitorii maghiari, acești lahei plății ai Nemților, un șir nu au scris, care să nu fie o injurie la adresa Franței. Suntem siguri, că armata franceză, ca și generalul ei D'Esprey cunoaște foarte bine articoliile de acum doi și trei ani din *Az Ujság și Pesti Hirlap*.

Guvernul bucovinean.

Cernăuți, 24 Nov.

În Bucovina s'a format următorul guvern provizor: președinte Dionisie Bejan, externe: dr. Sextil Pucariu, sanitare: dr. Georgian restaurarea țării: dr. Vasile Mircu, interne: Dori Popoviciu asigurarea țării: Micu Flondor agricultură: Gh. Sârbu, culte: dr. Radu Sbiera, comerț și finanțe: Hacman plenipotențiat la Iași: dr. Vasile Bednerescu.

Amovarea generalului S-gier.

Budapesta 25 Nov.

La intervenția Consiliului național român ministrul maghiar de război a amovat din post pe generalul Siegiei, care a figurat până acum ca comandantul suprem al armatelor din Transilvania.

Armata noastră românească.

Budapesta 25 Nov.

La intervenția consiliului național român ministrul de război maghiar și-a modificat ordinul referitor la chemarea sub drapel a contingentelor 1899—900 în înțelesul, că soldații români să constituie armata românească independentă de cea maghiară.

Pildă pentru consiliile și gardele noastre naționale.

Publicăm această declarație trimisă C. N. R. din Arad ca pildă de urmat pe timpul când noi nu ne avem viziunea națională: Garda și statul național român din comuna Seceni vă declaram că: 1. Stăm la dispoziția C. N. R. din Ungaria și Transilvania și vom asculta cu cea mai mare supunere ordinele primite. 2. Garda națională din loc s'a format și s'a împărțit serviciul după arul casei. 3. Gardiții fără deosebire abize de salarizarea lor, trăind în conștiința marelui interes al națiunii române. 4. Toți avuții comunei se deobăgă a da mână de ajutor celor săraci ca să poată să-și asigure existența dându-le grâu și alimente de traiu. — Marea comandă ale C. N. R. din Ungaria și Transilvania Seceni în 8 (24) Nov 1918.

Contribuiri pentru familia preotului

† Ioan Opris, din Cristiș:

În urma apelului publicat au intrat următoarele contribuții:	Intrat
Emil Bologa comerciant, Brașov K	50—
Câp, Iancu Muntean, „	20—
Aurel Ciortea, prof „	100—
Dr. Ioan Baciu, „	50—
F. Sănoanu „	20—
Dante O. German „	100—
Romulus Dogariu secretar „	50—
Christea Frunză „	10—
Gheorghe Drăghiel „	10—
Vasile Muntean „	6—
	K 416—

Mustățile Katzărului.

Aranjarea părului, a bărbii și cu deosebire a mustăților a jucat totdeauna un rol destul de însemnat. Unii au adus în legătură inteligența omului și peste tot aplicațiunea, desertăritatea și chiar mincia omului cu aranjarea părului, a bărbii și mustăților. Cine nu-și aduce aminte de pletele poezului, sau de *părul sburii* și neglijat al fiotului? — Ce n'a fost în isme? Toate ca toate, dar cu deosebire mustățile dau bărbatilor de astă dată bătaie de cap.

Există de prezent trei moduri deosebite și caracteristice. Ele stau totdeauna întrun raport oare care cu *mincia* omului.

Astfel avem:

1) Modă puterilor centrale sau germană:

Mustățile în sus și mincia în jos.

2) Modă chineză-japona:

Mustățile în jos și mincia în sus.

3) Modă franco-engleză-americană:

Mustățile nici în sus nici în jos, ci rase sau tuse, iar mincia la locul ei.

Katzărul, care ținea mult la mustățile sale, făcuse modă germană. Astăzi a adoptat moda chineză și se pare că pe viitor va cădea jertfa modii franco-engleze. — *Il vor rade pe Kaiserul și credem că îi va veni mincia la loc. Cui s'ar zice a însoțat mincia Neanța'... L'a ras.*

— p —

Veți mir, tate-loben!

Bistrițenii au provocat ovreișca, ca în decurs de 24 ore să părăsească orașul și satele din apropiere. Multe sute de familii s'au și supus.

În Sângeorgiul-român (valea Someșului, lângă Rodna) locuitorii au pus mâna pe un iudeu, funcționar confesional, pe care l-au dus cu forța la biserică românească, cu scopul ca să-l boteze în legea creștinească! — Zic și zoi!, așa focuș tătăreștii dăi goi cu cușme lung!

Mulțumită.

Corporațiunile și particularii, cari au însoțit pe neuitatul nostru fiu Victor Leu Popu Hoszu stud. med. în calea sa fecu urmă la 19 l. c. în Cluj, precum și aceia cari ne-au adresat cuvinte de îndăgădere, primească adănc simțita noastră mulțumită: Deva la 20 XI 1918.

Jalnicii părinți
Dr. Alex Hoszu
și soția Aurelia Petco.

Necrolog.

Cu inima înfrântă de durere aduce cunoștința tuturor rudeniilor și cunoștințelor mei, că mult iubita mea soție *Octavia Popa n. Pop*, după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului la 25 Novembre v. 1918, în etate de 35 ani. Ramășițele pământului astăzi se compun defuncte se vor așeza spre veșnică odihnă *Miercuri* în 27 Novembre a. c. la 10 ore a. m. în cimitirul bisericii din *Crișbav*.

Odihnește în pace suflet blând și nobil!
Nicolae Popa, învâțător
În loc de ori-ce alt anunt.

Informațiuni necontrolabile.

Un manifest afumat.

După-ce pe baza principiilor lui Wilson teate națiunile au cerut republica, — drept cadru în înăuntrul căruia să dispară neșii și liberi asupra sorșilor lor — vine ațuneșca țigănească cu următorul manifest.

Cătră ce glas de pace,

Mult o Norata mai gios is Călită ce Sala națională țigănească adf Văreză precum că tice prea Mărilie și țăji bgir rai Din sacale ramăneșii să șcie precumcă noi nașuna mult la Udată de țăji niemiș din țara germanoasă și de alte Păpare crunte gin a Frica să șcie zicem precumcă și nouă nari trebui oțără dănaia ge'a Vărsălia gila domnu preste Dinte vilzou gin america că noi totdeauna nam trăit gin Arg lla munci noastre și am fost și suntem sădoci Demon cracoș mai departe să șcie precumcă astiu cogias că neam ales de Ballabă vimos să hie ga Rață în cauza pricinii neli deamu incolo nom mai fură Sărgușă mânăle și pi Cioarele.

Cemicotetu este cutiv a cosolei naționale țigănești din ard-1

Anunt.

Se capătă pălării frumoase de dame și copii în *Kestenbaum Regina*, Târ-gul grăului Nr. 7. Reparații și transformări moderate și prompte.

Strada Castelului Nr. 28. **Nicolae Țințu**, Strada Castelului Nr. 28.

a luat în primire atelierul lui Engeniu Precup și execută tot felul de lucrări de lucrături artistice, construcție și mașini Instalează apeducte, odăi de baie, clozete, gaz aerian, lumină electrică, sonerii, telefoane etc. Antreprenor de canalizări și încălziri centrale

Sprinjini meseriașii români!